

Сценарий

„Устойчиво развитие и предприемачески подходи в сектора на морските услуги“

 Дата: 13 май 2025 г.

 Час: 10:00 ч. (кафе и сладки приказки)

 Място: **Конферентна зала „НАТО“, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“**

 Начало на дискусията: **10:30 ч.**

СЦЕНАРИЙ НА СЕМИНАРА

 10:00 – 10:30

Регистрация на участниците, раздаване на материали и кафе за добре дошли

 10:30 – 11:30

Официално откриване и приветствие

  Водещ:

Уважаеми колеги, уважаеми гости, приятели и морски съмишленици,

Радвам се да ви посрещна днес на борда на нашия семинар, който е посветен на **„Устойчивото развитие и предприемачеството в морския сектор“**. Събрали сме се тук благодарение на един вдъхновяващ международен проект с красивото име „Морски умения и кулинарни практики за здравословно и устойчиво хранене на борда – CUL-MAR-Skills“. Както знаете, в това приключение

плаваме заедно с партньори от България, Румъния, Турция и Гърция.

За мен е чест да държа руля на днешното събитие и вярвам, че заедно ще достигнем до интересни идеи и вдъхновяващи хоризонти. Но първо нека дадем думата за приветствие на капитана, който управлява проекта от страна на Висшето военноморско училище – **Капитан I ранг, доцент д-р Иво Йоцов.**

✦ **Участник:** Приветствие на Капитан I ранг, доц. д-р Иво Йоцов.

⚓ **Водещ:**

Благодаря на доц. Йоцов за вдъхновяващото начало. Сега вдигаме платната и се отправяме към презентациите!

Стартираме с първата презентация, посветена на предприемачеството в морската логистика – защото в условията на нестабилност именно предприемчивите намират правилния курс.

Резюме I: Предприемаческо мислене в морската верига за доставки)

Автори: д-р Мариета Стефанова, Христина Говедарова, Ирина Дилова, Александър Христов – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Давам думата на докторант **Александър Христов** да поеме руля за 5 до 10 минути и да представи нашето проучване:

✦ **Участник 1:** Презентация на **Александър Христов**

⚓ **Водещ:**

Благодаря ти, Александър! Чудесно начало на плаването ни. Нека чуем вашите въпроси и коментари!

..... (след дискусията)

Продължаваме със същия дух и енергия към следващата презентация.

И понеже морските приключения никога не спират, продължаваме плаването си още по-уверено към следващата ни тема. Тя ще ни разкрие защо и как дигиталните технологии преобразяват складовете и изобщо логистиката в морския бизнес – защото, приятели, ако някой от вас си мисли, че складът е скучно място с кутии и рафтове, явно не е виждал склад на бъдещето!

Резюме II: „Ролята на технологиите и дигитализацията в складовите иновации“

Автори: д-р Мариета Стефанова, д-р Анна Караденчева – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

С най-голямо удоволствие предоставям микрофона на д-р Анна Караденчева, която ще ни потопи в складовете на утрешния ден – складове, в които технологиите са водещият фактор за иновации и успех. Анна, очакваме с нетърпение твоето представяне!

Участник 1: д-р Анна Караденчева (презентация)

Водещ:

Анна, благодаря ти за интригуващата презентация! Сега е ваш ред, скъпи колеги и гости – задавайте въпроси, споделяйте опит и предизвикайте нашия лектор!

..... (след дискусията)

Страхотна дискусия! Винаги се радвам, когато виждам толкова любопитство и ангажираност в нашите разговори!

И така, смело напред! Следващата тема е за инициативните и находчивите – тези, които не просто чакат попътен вятър, а сами настройват платната. Предстоеше ни включване онлайн на колежата **Лиор Агай от Израел**, който с голямо желание подготви презентацията. За съжаление, в момента не можем да установим връзка с него, но няма да пропуснем възможността да обсъдим темата.

Резюме III: „Насърчаване на инициативността и находчивостта в логистичната практика“

Автори: д-р Мариета Стефанова– ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Лиор Агай - ВСУ „Черноризец Храбър“

Тъй като знам, че сред вас има достатъчно инициативни и находчиви колеги, ви предлагам следното – нека сами да представите вашите идеи, примери или личен опит, свързан с темата. Сигурна съм, че можем да направим една още по-вълнуваща и полезна дискусия, като споделим нашите собствени истории.

И така, кой ще бъде първият инициативен участник, който ще ни вдъхнови със своя опит?

 Участник 3: (Спонтанни изказвания и кратки презентации от аудиторията)

 Водещ:

Благодаря на всички вас за инициативността и изключително полезната дискусия! Горда съм, че имам такива креативни и активни колеги и приятели!

Сега ви каня да преминем от спокойните води към малко по-бурните, но изключително интересни води на морския бизнес. Предприемачите в морския сектор често плуват срещу течението, сблъсквайки се ежедневно с рискове и предизвикателства. Но точно там, сред вълните на несигурността, те откриват истинските възможности за успех.

Резюме IV: „Морският сектор – предизвикателства и възможности за предприемачите“

Автори: д-р Антоанета Стоянова, Милена Пенева – Икономически университет – Варна

С огромно удоволствие предавам микрофона на **д-р Антоанета Стоянова**, която ще ни разкаже за най-смелите предприемачи в морския сектор – онези, които превръщат бурите в попътен вятър и рисковете във възможности!

Участник 4: д-р Антоанета Стоянова (Презентация)

Водещ:

Антоанета, благодарим за чудесното и вдъхновяващо представяне! Сега очаквам вашите въпроси, коментари, или може би някоя интересна история от вашия собствен опит?

..... (след дискусията)

Страхотна дискусия! Винаги съм казвала, че най-добрите идеи се раждат именно в такива разговори – смели, отворени и истински.

Ето че достигнахме и до една от най-горещите и значими теми днес – устойчивостта. Все по-често чуваме за устойчиви решения, но как на практика се случват те в морския сектор? Сега ще чуем как предприемачите превръщат устойчивостта от сложна задача в печеливша стратегия.

Резюме V: „Устойчивост в предприемачеството – предизвикателства и реални решения в морския сектор“
Автори: **д-р Кристиана Атанасова, Светослав Цонев** – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

С удоволствие предоставям думата на Светослав Цонев, който ще ни покаже защо устойчивостта не е само модерен термин, а истински двигател на успешния бизнес и реалните промени в морската индустрия!

Участник 5: Светослав Цонев (Презентация)

Водещ:

Благодаря ти, Светослав, за полезните идеи и ценни примери за устойчиво предприемачество!

А сега е ваш ред – въпроси, лични истории или предложения? Дискусията е отворена и очаква вашите включвания!

..... (след дискусията)

Чудесно е да видя толкова ангажираност към темата за устойчивостта! Благодаря ви за енергията и чудесните идеи!

Сега се насочваме към една тема, която особено много харесвам – адаптирането на предприемаческата перспектива към специфичните условия в морския сектор. Може ли креативността и свободата на идеите да намерят място сред строгите правила и регулации в морския свят? Нека заедно проверим това!

Резюме VI: „Адаптиране на предприемаческата перспектива в морския сектор“

Автори: **д-р Антоанета Стоянова, Милена Пенева – Икономически университет – Варна**

Сега е моментът да чуем Милена Пенева, която ще ни разкаже как точно можем да комбинираме смели идеи и реалистични решения в морския бизнес, без да губим нито творческия си заряд, нито стабилността на бизнеса си. Милена, думата е твоя!

 Участник 6: Милена Пенева (Презентация)

 Водещ:

Милена, благодаря ти за чудесната презентация и практическите съвети! Колеги, нека чуем вашите въпроси, реакции и коментари – да видим дали морската предприемчивост е запалила вашето любопитство!

..... (след дискусията)

Благодаря за отличната дискусия – вашето участие винаги прави срещите ни толкова специални!

Знаете ли кое е общото между добрия шеф-готвач и добрия логистик? И двамата знаят, че тайната на успеха е в точния избор на съставките – било то за вкусни ястия или ефективни логистични решения. Сега ще научим как изборът на сезонни и устойчиви продукти може да подобри не само менюто на кораба, но и устойчивостта на цялата верига за доставки в морската индустрия.

Резюме VII: „Устойчиво снабдяване и използване на сезонни продукти в морската и логистична практика“

Автори: д-р Мариета Стефанова, д-р Анна Караденчева – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

С огромно удоволствие предоставям думата на **д-р Анна Караденчева**, която ще ни покаже защо устойчивото снабдяване и внимателният избор на сезонни продукти са не просто модерна практика, а задължителна стъпка към едно по-зелено и успешно морско бъдеще.

Участник 7: д-р Анна Караденчева (Презентация)

Водещ:

Анна, благодаря ти за изключително интересното представяне и полезните примери! Сега съм нетърпелива да чуя вашите въпроси, идеи или собствени примери за това как устойчивите продукти променят практиката в морската индустрия. Заповядайте!

..... (след дискусията)

Отлична дискусия, благодаря на всички ви за споделения опит и интересните идеи! Наистина се вдъхновявам от вашата активност!

Колеги, чували сте израза „храната не е за изхвърляне“, нали? В морската практика това не е просто добро пожелание, а ежедневна

необходимост. Всеки грам храна на борда е ценен ресурс, а умението ефективно да използваме всичко налично говори много за професионализма на целия екип. Нека сега видим как можем да намалим отпадъците и умно да използваме остатъчните продукти, така че накрая всички да сме доволни – и околната среда, и екипажът.

Резюме VIII: „Намаляване на хранителните отпадъци и ефективно използване на остатъчните продукти“

Автори: д-р Мариета Стефанова, Йоанна Димитрова Станева-Цветкова – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Предавам думата на Йоанна Димитрова Станева-Цветкова, която ще ни представи практически подходи и свежи идеи за минимизиране на хранителните отпадъци и интелигентно управление на остатъчните продукти на борда.

Участник 8: Йоанна Димитрова Станева-Цветкова (Презентация)

Водещ:

Време е да засегнем една болезнена тема, която всички познаваме много добре – пластмасата. Тя може би е удобна, но за съжаление е и огромен проблем, особено на борда. Всеки, който е работил на кораб, знае колко трудно е да се управляват отпадъците от опаковки. Добрата новина е, че решения има – и сега ще разберем Йоанна, благодаря ти за тази страхотна презентация! Убедена съм, че всеки от нас вече има въпроси или собствени примери, които иска да сподели. Заповядайте – дискусиата е ваша!

..... (след дискусиата)

Прекрасна дискусия! Вашата ангажираност към темата винаги ми показва колко важни и актуални са въпросите за устойчивото управление на храните. Благодаря ви!

Как можем да намалим значително количеството на пластмасовите отпадъци в корабните кухни и да променим нещата към по-добро.

Резюме IX: „Намаляване на пластмасовите отпадъци и отпадъците от опаковки в корабните кухни“

Автори: д-р Мариета Стефанова, Христина Говедарова, Ирина Дилова, Александър Христов – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

С голямо удоволствие предоставям думата на докторант **Христина Говедарова**, която ще ни разкаже как с малки, но решителни промени можем да намалим пластмасата и отпадъците на борда, като по този начин създадем по-чиста и устойчива морска среда.

Участник 9: Христина Говедарова (Презентация)

Водещ:

Христина, много ти благодаря за ясните идеи и практическите съвети!

Колеги, убедена съм, че тази тема ви е докоснала. Очаквам вашите въпроси, предложения и лични преживявания – споделете ги с нас!

..... (след дискусията)

Отлична дискусия! Радвам се, че всички разбираме колко важна е тази тема и какво голямо значение имат личните усилия на всеки един от нас.

Настъпи моментът за последната, но изключително важна презентация. Казват, че ако не можеш да измериш нещо, значи не можеш и да го управляваш. Това е валидно с пълна сила и за въздействието на корабната кухня върху околната среда. Ще разгледаме защо мониторингът и прецизното измерване на екологичния отпечатък не са просто бюрократични изисквания, а ключ към реална устойчивост и по-добри резултати.

Резюме X: „Мониторинг и измерване на въздействието на корабната кухня върху околната среда“

Автори: д-р Мариета Стефанова – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Лиор Агай – ВСУ „Черноризец Храбър“

Както вече знаете, днес техническите проблеми попречиха на **Лиор Агай** от Израел да се включи директно. Но тази тема е важна и заслужава внимание – затова отново ще разчитам на вашата експертиза и идеи. Предлагам ви заедно да обсъдим какви показатели е добре да следим и как мониторингът помага за постигането на устойчиви резултати.

Нека започнем – кой от вас ще бъде пръв да сподели идеи и предложения?

 Участници: *(спонтанна дискусия и презентация от аудиторията)*

  Водещ:

Колеги, невероятна дискусия – искрено ви благодаря за споделените идеи и ценния опит.

Няма по-добър начин да завършим презентациите за днес от това да видим колко много знаем и колко много можем, когато работим заедно.

Официалното закриване на семинара

 Водещ: *(доц. д-р Мариета Стефанова):*

Уважаеми колеги, приятели и истински морски съмишленици,

С това приключваме нашето плаване, изгълнено с прекрасни идеи, живи дискусии и невероятна енергия.

Искрено ви благодаря за вашата ангажираност, активност и чудесни предложения, които направиха днешния семинар толкова специален и успешен.

Надявам се, че всеки от нас ще си тръгне днес не само с нови знания, но и с вдъхновение за реални действия в посока по-устойчива и успешна морска индустрия.

Специални благодарности към нашите прекрасни презентатори и към всички вас – участниците, които със своя ентузиазъм направихте деня ни толкова смислен и ползотворен.

С пожелание за нови вълнуващи срещи, успехи в работата и попътен вятър във всичко, което правите,
закривам официалната част на семинара.

Бъдете здрави, вдъхновени и до нови морски

приключения!

(Забележка към водещия)

 Контрол на времето:

Периодично напомняйте на аудиторията и на презентаторите как вървите във времето. Например след всеки два или три доклада използвайте фрази като:

- **„Колеги, движим се чудесно във времето, нека да продължим така!“** или
- **„Имаме малко закъснение, моля следващите презентатори да бъдат малко по-кратки.“**

 Обратна връзка:

При закриването участниците трябва да бъдат насърчени да споделят кратка обратна връзка за събитието. Например: „Преди да се разделим, ще се радвам да чуя накратко кое беше най-ценно за вас днес. Вашето мнение ще ни помогне да организираме още по-добри събития в бъдеще.“

 Въпроси за дискусия (забележка към водещия):

1. Кои според вас са най-големите практически предизвикателства за устойчивото развитие в морския сектор?
2. Как според вас предприемаческото мислене може да промени културата на работа на борда на корабите?
3. Какви са конкретните мерки, които можем да въведем за намаляване на пластмасовите отпадъци и отпадъците от опаковки в морската индустрия?
4. Смятате ли, че дигиталните технологии са достатъчно застъпени и ефективни в днешната морска логистика, и как можем да ги подобрим?
5. Какъв е вашият личен опит при намаляване на хранителните отпадъци и ефективното използване на остатъците в корабните кухни?
6. Кои според вас са най-важните показатели, които трябва да следим при мониторинг на екологичното въздействие на корабните кухни?
7. Какви предизвикателства срещате при устойчивото снабдяване и използване на сезонни продукти в морската индустрия?
8. Как според вас може да се стимулират повече морски предприемачи да прилагат устойчиви и екологични практики в работата си?
9. Кои добри практики от други сектори и индустрии можем да приложим в морския сектор за повишаване на устойчивостта?
10. Бихте приложили във вашата практика или работа това което беше споделено днес?